

ÁRA 50 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 1800 K.
Félévre 950 K. Negyedévre 480 K.
Egycs. szám ára — — 50 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 29. szám.

Vasárnap, július 22.

Honnan jön a segítség?

De sokat is járt a szájuk a nemzetközieteknek, liberálisoknak és egyéb fogyasztóknak, hogy így, meg úgy a «paraszt teszi tönkre az országot». A vörösszekfűs és októbriista képviselő urak egész éven át a búza árát vágják a földmívelők fejéhez, hogy azzal döntik romlásba az agráriusok az országot. A pesti újságok a sajtószabadsággal visszaélve, bűnös izgatást folytattak a termelők és az állam ellen, mintha minden rossz csak e két tényezőtől eredne. A szocialisták annyira mentek már a diadalmámborban, hogy a vörös hadsereg többszörösen gyilkos főparancsnokának a nyilatkozatát közölték lapjukban. Rothenstein Móric az egész magyar sajtót elnémította és Márkus Miksa a liberális újságok szakszervezete élén sietett tiltakozni az állam-

hatalom ellen, amiért a fölforgatásra izgató egyetlen lapot pár napra beszüntette.

A sztrájkok bajnokai és a börzei spekuláció lapjai már rohamra indultak a földmívelő magyarság ellen. Ez volt a helyzet ma egy hete, mikor a gabonatermés eredménye nyilvánosságra került. Kítűnt, hogy sokmillió métermázsával növekedett a gabonafölösleg s csak búzából ötmillió mázsával többet termelt a sokat szidott «paraszt», mint a múlt évben.

Míg az arany — és vörös nemzetközietek sztrájkoltak és börzéztek és rontották a magyar koronát, a földmívelő magyarság dolgozott, ötmillió mázsa búzával többet termelt és ezzel — *megállította a magyar koronát további esésében!*

A magyar állam külföldi kölcsönt keres, mert ezzel lehet állandósítani pénzünk értékét. Húsz-harmincmillió aranykoronát. A baloldali társaság

Bethlen István gróf miniszterelnök és Rakovszky Iván belügyminiszter Nyiregyházán.

Balról: A miniszterelnök és kísérete a Himnuszot éneklék. — Jobbról: A vendégek halászkiránduláson.

— sztrájkosok és liberálisok — gáncsolják az állam vezetőit jóra való munkájukban. S akkor jön a dolgos földmívelő és csak búzából százmilliónál több aranykoronát szerez az országnak. Ezzel megállította a koronát, hogy ne essen tovább. Megállította a drágaságot s megnyitotta a kibontakozás útját.

A mezőgazdaság, a föld, a falu népe mentette meg tehát újból az országot, mint a rémuralom alatt, de mint már annyiszor azelőtt is. Ha most megáll a korona és olcsóbb lesz a kenyér, azt a földmívelő magyarságnak köszönheti az ország. *A segítség a faluból, a mezőgazdaság felől jött újra!* Megérdemli a földmívelő magyarság, hogy leszögezzük ezt a hatalmas eseményt. De meg is kell mondani, hogy meghallja mindenki: *csak az agrár irányzat mentette meg az országot a pusztulástól!*

Most már csak egy esetben csalódhatunk. Csak egy esetben zuhanhat minden józan ész ellenére pénzünk: ha az elősdiék elherdálják és eltékozzolják a terméstöbbletet, vagy a tanácsok — mint a kormány balkezzei — elpazarolják ezt a nagy nemzeti kincset. Azért álljon talpra a termelő polgárság s némitsa el a liberális és radikális fölforgatókat, hogy rend legyen s fogja be a száját az, aki csak a sztrájkhoz és a spekulációhoz ért. Ne a fölforgatók és az uszítók szabadságával törődjön az államhatalom, hanem a nemzet életével! Akkor biztosan nem vész kárba a segítség, melyet a magyar föld nyújtott!

Budapest, július 21.

Rothenstein és Magyarország. *Ne tessék tréfára venni a dolgot, de a múlt héten csakugyan úgy volt, hogy Rothenstein Mór mérközött Magyarországgal. Úgy történt a dolog, hogy a nagyon türelmes magyar kormány végre is megelégedte, hogy a Népszava nap-nap után bolsevik hangon uszít a fölfordulásra, számos figyelmeztetés után hat napra betiltotta a kommün hajdani hivatalos lapjának a megjelenését. Bizonyára emlékeznek még nyájas és kevésbé nyájas olvasóink a Népszavára, mikor az a tanácsköztársaság idején úgy el volt terjedve. Ha jól emlékszünk, Szamuelyi hóhértényeit dicsőítette akkor. Más ország a rémuralom összeomlása után egy napig se tűrte volna az ilyen újságot. De Magyarország — «a fehér terror hazája» — továbbra is megengedte megjelenését, sőt az állam postai és vasuti szállítási szolgálatát is rendelkezésére bocsátotta. Nem csoda, ha a Népszava ekkora gyávaságon vérszemet kapott és a minap már Bóhm Vilmos népbiztos, a hirhedt vörös hadsereg főgazemberének a nyilatkozatát közölte. Erre a farkos támadásra már a türelmes Magyarország is föleszmélt s törvényes kormánya betiltotta — de csak hat napra — a népbiztos lapját. S mi történt? A szocialista képviselő urak felháborodtak ekkora merészségen és Rothenstein Mór kijelentette, hogy — ha az állam a Népszavát betiltja, akkor ő betiltja a többi összes napilapokat. Eltiltotta a nyomdászokat a szedéstől s másnap nem jelentek meg a lapok. Rothenstein meg akarta mutatni, hogy ebben az országban ő az erősebb. Szerencsére másnap a «Szózat», «A*

Nép» és a kormány felhivatalos lapjai megjelentek s így át-törték a Rothenstein frontját. De így is eleget láttunk: odáig jutottunk, hogy Magyarországgal fölveszi a harcot Rothenstein. Aki tud gondolkodni, az ebből tanuljon... De tanuljon főleg a keresztény magyarság!

*

A fölsült szobatudósok. *Nem tartunk az oláh földrablókkel, akik azt füllentik a világ előtt, hogy a radikális földreform mindenesetre növeli a termésátlagokat. De azt már mégse hisszük, amit egyes szobatudósok és bankvezérek beszélnek, hogy a mérsékelt magyar birtokrendezés tönkreteszi a mezőgazdaságot. A múlt évben ezek az urak kapva-kaptak a rossz termés s mohón bizonyították be, mennyivel romlott a termés a földreform miatt. Meg kell jegyezni, hogy tavaly még tíz községben se hajtották teljesen végre a földreformot s így minden józan ember előtt tisztán állt a dolog, hogy a reform hatásai még abszolúte nem mutatkozhattak. Dehát szárazság volt, az időjárás csehül rossz volt s így nem sikerült a termés. Mindezzel nem törődve, siettek statisztikákat egymás mellé sorakoztatni, hogyan esett a termés vissza 1920-, 1921- és 1922-ben. Bár még ma is kevés (alig 70) községben van a reform befejezve, fölszólítjuk a tudós szemlész urakat, hogy tanulmányaikat folytassák s az idej terméseredményt is használják föl annak a bizonyítására, hogy a földreform folytán visszaesik a termés. De kikötjük, hogy — amint tavaly nem vették figyelembe az időjárást — az idén se törődjenek vele. Legyenek következetesek s akkor rájönnek, hogy most, mikor már előrehaladottabb a földreform, majd felével emelkedtek a termésátlagok. Lám! Lám! Jó urak, a statisztika csal, ha szobatudósok kezelik. Hiszen Önök az idén azt fogják kihozni statisztikájukból, hogy a földreform hatalmasan növeli a termelést! Pedig nem így szeretnék...*

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Bethlen István gróf miniszterelnök négy miniszter és huszonöt kisgazdapárti képviselő kíséretében vett részt Rakovszky Iván belügyminiszter nyiregyházai beszámolóján. A miniszterelnök a beszámoló nagyobb beszédet mondott és beszédje élénken foglalkoztatta a politikai köröket.

A felhatalmazási vita

során a Házban több szónok kitért a belügyminiszter beszédjére.

A nemzetgyűlés a felhatalmazási vita tárgyalását nyolcórás ülésen folytatta. Walkó Lajos kereskedelmi miniszter felszólalásában magvilágított egy-két kérdést, amelyet a vita során többször felvetettek és rámutatott, hogy a kivitel növekedésére és a behozatal csökkenésére számítunk. Termelésünk ugyanis jobb az idén, mint tavaly volt és egyébként is normális tartalékkal vagyunk ellátva. Most az a fődolog, hogy a kivitel minél hamarabb megtörténjék és gyorsan használjuk ki azt az erőt, amely reánk nézve földrajzi helyzetünkől fogva jelentkezik. Alkalmazkodjunk a mindenkori viszonyokhoz, segítsük elő a termelést és a forgalmat. A felhatalmazási vitában a kisgazdapárti szónokok Bell Miklós, Perlaky György és Kuna P. András a mezőgazdasági hitel rendezését sürgették, Meskó Zoltán pedig a bankok uralma ellen kért erélyes intézkedést a kormánytól. Egri Nagy János azt mondta, hogy a sokat hangoztatott demokrácia a tömegek becsapása. Petrovics György rámutatott, milyen fontos a tanyai közigazgatás megszervezése és a kisgazdaosztály műveltségének emelése.

Az erdélyi magyar birtokosok sérelmét két interpellá-

cióban tették szavá. Daruváry Géza külügyminiszter megnyugtatta a Házat, hogy a trianoni béke kifejezetten kimondja, hogy azok, akik a magyar állampolgárságra optáltak, ingatlanukat megtarthatják. Mivel a Népszövetség az erdélyi optások jogsérelmének orvoslása elől kitért, igen nagy anyagi és erkölcsi kárt okozott az egész magyarságnak. Magyarország nem nyugszik meg a Népszövetség eljárásában és minden eszközt megragad szerződéses jogúinak a biztosítására. A külügyminiszter köszönetét fejezte ki Apponyi Albert grófnak, aki a Népszövetség genfi ülésén a magyar ügy érdekében szállt sikra.

Nagy Emil dr. igazságügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be a pénztartozás késedelme esetén a hitelezőt megillető kamatértéről. A javaslat értelmében

az adósok késedelmi kamat helyett ezentúl kamatértéssel tartoznak hitelezőiknek.

A késedelmes adós nem a mostani csekély öt százalékos késedelmi kamatot fizeti, hanem a *tőkertarozás bizonyos százalékában kifejezett kamatértést köteles megtéríteni.* Az igazságügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be még a *terményértékében meghatározott jelzálogos összeg telekkönyvi bejegyzéséről is.* A jelzálogjog ezentúl a bejegyzés alapjául szolgáló okiratban meghatározott mennyiségű és minőségű gabonának, vagy más terménynek pénzbeli egyenértékére nézve is telekkönyvbe iktatható.

Nagy Emil igazságügyminiszter bejelentette a nemzetgyűlésen, hogy a törvénykezes egyszerűsítése érdekében a *törvényszéki tanácsokat megszüntetik és ezentúl a törvényszéken is csak egyes bírák fognak ülni.*

A szocialisták kapituláltak a Népszava betiltása miatt.

Rakovszky Iván belügyminiszter a Népszava megjelenését és terjesztését a közrendet és közbiztonságot veszélyeztető tartalma miatt hat napra megtiltotta. A szocialista képviselők ezért botránnyokoztak a nemzetgyűlésen és tüntetően kivonultak az ülésteremből, a fővárosi hírlapvállalatok szedői pedig *sztrájkba* léptek. A szocialista párt ezzel egyidejűleg azonban kapitulációt ajánlott fel és azt a kérdést intézte a miniszterelnökhöz, hogy *milyen feltételek mellett hajlandó a Népszava megjelenését újból engedélyezni.* Bethlen István gróf miniszterelnök közölte a képviselőkkel a kormány feltételeit. A szocialisták fenntartás nélkül alávetették magukat és kapituláltak. A szocialistapárt nevében egyik képviselő kijelentette a nemzetgyűlésen, hogy helytelenítik a politikai sztrájkot, ígéri, hogy a Népszava hangja megváltozik és többé nem közli egy bolsevista nyilatkozatát sem. A miniszterelnök a szocialisták kapitulációját elfogadta és ezzel *az egynapos nyomdászsztrájk véget ért.*

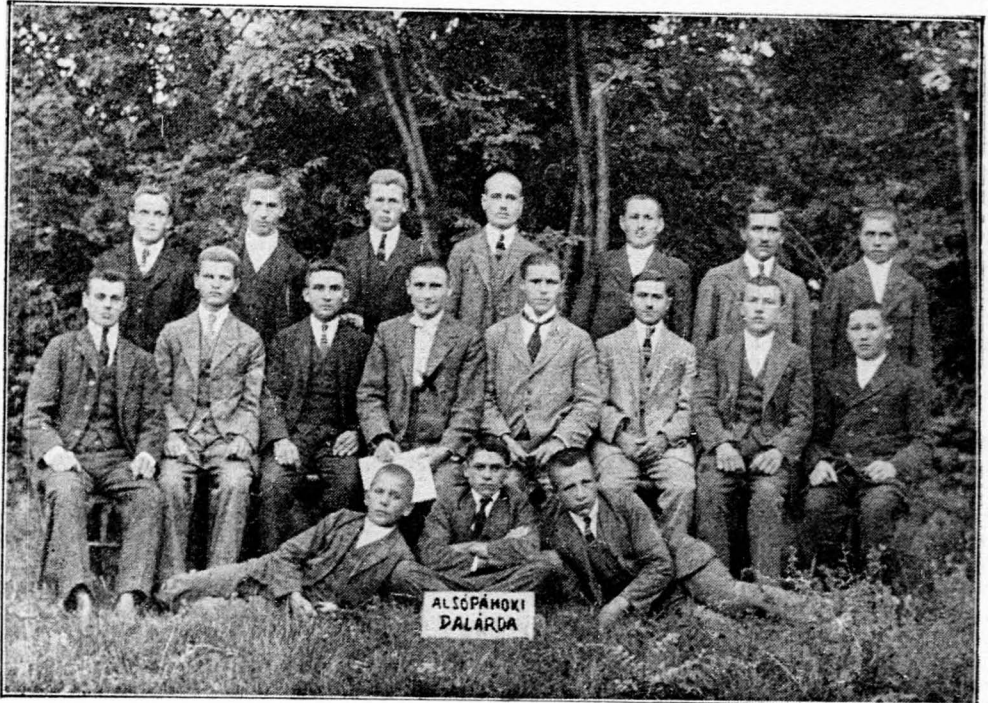
Ha élni akarunk, cselekednünk kell, még pedig gyökeresen. Csak az a cselekvés gyökeres, mely megfontolt előrelátásból fakad. Erre egyedül a nevelés teszi képessé az embert. Ezért, ha élni akarunk, legyen legfőbb gondunk a nevelés. Széchenyi.

MEZŐGAZDASÁG

A víz szerepe a növények háztartásában.

Irta: Szabó Zoltán dr.

A mindennapi élet annyi közvetlen bizonyítékot szolgáltat amellet, hogy a növények életében egyik legfontosabb tényező a víz, hogy ezt felesleges is külön bizonyítanunk. A levágott virág, a lemetszett leveles ág, a földből kihúzott dudva rövidesen elhervad, levelei lankadnak, egyes részei összezsugorodnak annak jeléül, hogy ezek a részek szomjúságban szenvednek, aminek, ha kellő időben segítség nem érkezik, halál a következménye. Ha ezeket a növényeket vízbe helyezzük, legtöbbször visszatérnek eredeti

Az alsópáhoki dalárda.

Földmivesifjából alakult; vezetőjük Ágoston Imre (X) kántortanító.

(Beküldte: Pálffy András.)

duzzadt állapotukba, annak jeléül, hogy valóban a víz volt az, amelyet nélkülöztek. Mivel a lemetszések, vagy a talajból történt kihúzáskor a növényeket vagy növényi részeket attól a kapcsolattól fosztottuk meg, amely őket a talajjal hozta összefüggésbe, azt is következtethetjük, hogy a növény életéhez szükségelt vizet a talajból kapta meg és szívta fel. Ha megmérjük azonnal levágás vagy kihúzás után a növényt és megmérjük ellankadt, majd teljesen kiszáradt állapotban, úgy azt is megállapíthatjuk, hogy mennyi volt az elvesztett víz súlya. Ilyen mérésekkel arra a meggyőződésre jutunk, hogy a víz tetemes mennyiségben van jelen a növény testében. Például egy 84 gramm súlyú burgonyagumó, ha lehántjuk a héját, mely a víz elpárolgását akadályozza, kiszáradás után 23 gramm súlyú lesz, vagyis 61 gramm vizet tartalmazott, tehát többet, mint az összes többi anyagnak a mennyisége, amely még a vízen kívül a gumóban van. A kísérletek azt igazolják, hogy a lágy, zöld növényi részek több vizet tartalmaznak, mint a fás, kemény részek. A vízben élő növények nagyobb víztartalmúak, mint a száraz talajban élők. A juharfának egyik levágott ága (levelek nélkül) egyik kísérletben frissen 392 gramm volt, a levegőn szárítva ez a súly 307 grammra, kemencében

szárfítva tovább 238 grammra súlyedő alá, tehát összesen 154 gramm vizet veszett, súlyának közel 40 százalékát. Tehát még a fás részek is majdnem felannyi vizet tartalmaznak, mint amennyi az élősúlyuk. A tapasztalat szerint a fás részek 50, a zöld, lágy részek 70—80, a húsos részek (gyümölcsök) 85—95, a vízben alámerülten élő növények 95—98 százalék víz tartalmuk.

Ezt a vizet, amelyet a növények testében meg tudunk állapítani, a szárazföldön élő növények valamennyien a talajból veszik fel gyökérzetükkel. A talajból felvett víz a növényi test belsejében megalakult csőrendszerben hatol fel a test felső részébe és oszlik szét a levelekben. A leveleken látható erek szintén ilyen csővezetékek, amelyek a víz szétosztására szolgálnak. A növények víztartalma azonban nemcsak attól függ, hogy mennyi vizet vesz fel a növény a talajból, hanem attól is függ, hogy mennyi vizet képes magában megtartani. A növényi részek ugyanis nemcsak akkor párologtatják el testük vizét, amikor levégük azokat, hanem akkor is és éppen annyit párologtatnak el, ha nem vágjuk le őket, csakhogynem ebben az esetben az elpárologtatott víz állandóan pótlódik a gyökérzet vízfelvele révén. A párologtatást befolyásolja viszont a levegő víztartalma. Ha a levégő részeket vizesruhába göngyöljük, vagy leborítjuk üvegharanggal, úgy csak igen kevés vizet vesz el a növény, mert a környezete hamar megtelik vízpárral. Száraz levegőben ellenben gyorsan és korlátlan mennyiségben párolog el a víz. Tehát a száraz levegőben nagyobb a növény vízpárologtatása (kiszáradása), mint a vizes, páratelt levegőben. A párologtatás tehát függ a talajból felvett víz mennyiségétől, a levegő melegségétől és páratartalmától és a gyökér vízfelszívó képességétől. Ha több víz párolog el, mint amennyit a növény pótolni tud, bekövetkezik a száradás, amely bizonyos idő múlva halálhoz vezet, mert ennek következtében a növény életműködése megszűnik.

Ha megvizsgáljuk azt a vizet, amelyet a növény a talajból felvesz, azt tapasztaljuk, hogy az nem tiszta víz, hanem a talajban előforduló ásványi anyagoknak (talajsóknak) a híg oldata, viszont az elpárologtatott vízpára nem oldat, hanem tiszta víz. Ebből következik, hogy a növény akkor, amikor vizet vesz fel, egyúttal táplálékot vesz fel, amely benne marad a testében, ott felhasználódik és csak a felesleges víz távozik el belőle. A táplálkozás egyensúlyának fenntartása érdekében fontos tehát, hogy a növény rendelkezésére mindig kellő mennyiségű víz álljon. Ez a víz jelen lehet a talajban mint talajvíz és pótlódik a levegőből a talajra jutott esővízzel. Ha a talaj vize elfogyott és eső, harmat nincsen, úgy a növények szomjan és éhen vesznek. A gazdaságokban, kertészetekben a hiányzó esővizet öntözéssel kell pótolni, sőt a levegő páratartalmát is növelni kell permetezéssel. Bőséges eső vagy öntözés és a talaj víztartó, vízgyűjtőképessége tudja csak pótolni az elpárologtatott vizet, amely pl. a tengeri növény egész életében 14 kilót tesz ki. Az öntözésben azonban figyelemre kell méltatni azt is, hogy milyen a talaj átteresztőképessége. A víznek sohasem szabad összefüggő töcsákban huzamos ideig beborítania a talajt, mert elzárja a levegőt a gyökerektől és azok megfulladnak. A víznek be kell szívárognia a talajba és ott megfelelően eloszolnia, amit talajműveléssel érünk el, oksterüen szabályozván a talaj vízszívó, víztároló és víztartó képességét. Egyébként az öntözés élet-tani vonatkozásairól legközelebb részletesebben beszámolunk.

A gabonaviráglegy.

Irta: Dr. S. K.

A téli gabonavetésekre veszedelmes gabonaviráglegy (*Hylemyia coarctata*) 7 mm. hosszú, barnásszürke színű és erősen szőrös; potroha sima és összenyomottnak látszik (lásd a képet). Az állai (nyúvek) kinőtt korukban 6 mm. hosszúak, üveges színűek, ferdén lecsontított testvéggel, amelynek a közepén két lapos lélekési korong van. A ferde testvég alján 4, felső részén 2 apró húsos csapocskák van, amelyek a 7 mm. hosszú fényes barna tonna-bábon is tisztán felismerhetők.

Két ivadéka van egy éven át, amelyek közül a téli a veszedelmesebb, mivel mint nyúl hat, vagy ennél is több fiatal sarjat pusztít el. Bábozásra 6—8 cm. mélyen a föld alá húzódik. A nyári ivadéka a réti füveken (pl. az élőlő vadóccon: *Lolium perenne*) él — újabb észlelések szerint — olyanokon, amelyek a lóhere-fümagkeverékhez használatosak. A legyek első ivadéka május közepétől június közepéig rajzik. A réti füveken kialakult legyek azután megint a téli vetéseket fertőzik meg. A zab mindenképpen sértetlen marad.

Védekezés. 1. Az őszi vetés kései kitolása szeptember végén nem tekinthető indokoltnak, mivel a gabonaviráglegy novemberben is él és petézik, noha — önként értendő — a rendes idejű őszi vetéseket előnyben részesíti. 2. *Csalogató vetések:* a leendő rozstáblán 10—20 m. széles csíkokban augusztus hónap második felében, amelyeket szeptember közepén — amikor a nyúvek benne vannak a vetésben — alásztunk. 3. A nyári ivadéka elpusztítása a következő módon történhetik: mindenütt, ahol a gabonaviráglegy pusztító módon ismételt előfordult, többéves herehasználat céljából a fümagvetést mellőzni kell, ha azonban ez talajbeli okokból — amelyen a lóhere egymagában a második évben nem szolgálhatna elegendő kaszálást — nem kívánatos, akkor ajánlatos az utolsó kaszálás után a tarlót sekélyen felszántani (tarlóbuktatás) és utána — amint lehetséges — mélyen alásztani, hogy a fűtarlóban levő nyúvek és a földben levő bábok földdel jó mélyen betakartassanak (12 cm.); ezáltal a mélyre került, kikelő legyek nem lesznek képesek a földrétegen át a felszínre kerülni. Ez a mélyszántás, amely egyúttal az őszi vetés barázdáit adja — a legyek kibúváására való tekintettel — legkésőbb augusztus második harmadában végezendő. 4. A *gyomok irtása*, továbbá a füves mesgyék, útszéli gyepek, a parlagterületek mind kisebb területre szoritása, mivel a legyek egy része a füveken is folytatja életét. A feltétlenül meghagyandó füves területeket mentől gyakrabban kaszálni kell. 5. Az erőteljes talajban a növények gyorsabban és fejlettebben növekednek, ezért hamarabb ki is nőnek a kártevő legyek alá. Ha egyes sarjak a legyek miatt el is pusztulnak, a töves bokrosodással csakhamar ellensúlyozzák a szenvedett kártételt, tudniillik új sarjakat nevelnek. Ezért rendszeresen kell a szántóföldeket trágyázni, a földet ne zsaroljuk ki helytelen gazdálkodással. Ha nincsen elegendő istállótrágyánk, használjunk okszerű módon, azaz megfelelő minőségű és mennyiségű műtrágyákat. 6. Ahol a légykárók évenként szoktak jelentkezni, ott vetésre több magot ne sajnáljunk, mert ezzel is ellensúlyozhatjuk a légykárókból származandó aratási csökkenést.

Barnaszéna. Ezidén sok gazdának van — akarata ellenére is — barnaszénája. Ha eső okozta kilugozástól való félelmében szénáját nem kellőleg kiszárfítva, hanem felszárakon rakta össze, akkor erős erjedésnek indult a kazalban. Az ilyen széna többé-kevésbé barna színű; szaga a friss kenyérré emlékeztető; íze kellemes, miért is minden állat nagyon szívesen fogyasztja. Tápértéke kisebb, mint az eső nélkül összetakarított és levélpergés nélkül beszállított «zöldszénaé», mert az erjedés — mi a kazalban lefolyik — tápanyagokat kíván áldozatul, de viszont több tápanyag marad benne, mint a kilugozott szénában. A koromfeketévé vált barnaszéna emésztetősége már csekély, de a jó barnaszénában levő tápanyagokból körülbelül ugyanannyi táplálékot merít a fogyasztó állat, mint amennyit a napon szárfított, ú. n. «zöldszénából». Mindezekből tehát következik, hogy az akarunk ellenére képződött barnaszénával bennünket veszteség nem ért, ha az nem fekete, hanem csak barna színű; némely vidéken még jobb takarmánynak tartják, mint a zöldszénát s különösen jó tejtakarmánynak mondják. Sáros és békarokkás takarmány pedig barnaszénává készítve még értékesebb, mint napon szárfítva, mert így egyáltalán nem eszi a marha, míg barnaszéna formájában igen szívesen fogyasztja.

Savanyú rétek megjavítása. A legtöbb rét nedves talajú, mert a rét növényzete csak sok víz jelenlétében tud kellő fejlődést felmutatni. Ha azonban a talaj vízzel annyira átszivódott, hogy a levegő egyáltalában nem tud benne járni, akkor csak az igénytelenebb «savanyú» füvek üthetnek rajta tanyát. De a «savanyú» füvek (szittyó, békarokkák stb.) szénáját még a ló és a ridegmarha se fogyasztja szívesen, mert iztelen, szúrós, metsző felületű és igen csekély tápértékű. Az ilyen területek megjavításával tehát nem szabad késlekednünk. Sikerül is ez, ha a víznek van lefolyása.

Ez esetben nem kell mást tenni, mint a talajt alapcsövezni vagy árkokkal behálózni. Mielőtt a felesleges víz lefolyik, a "savanyú" füvek fokozatosan kisebb térre szorulnak s az "édes" füvek jutnak uralomra. Még gyorsabb lesz ez az átalakulás, ha fahamuval, mészsáppal, komposztal vagy káli- és foszfortrággyával szórjuk be a rétet. A hasznági réteken gyűjtött tapasztalatok szerint bőven megtérül a költség, mit az ily rétre költünk.

Uj hordóknak borral való megtöltése. Régi tapasztalat, hogy egészen új hordóba mustot vagy bort önteni minden előkészítés nélkül nem szabad, mert a dongákból kioldódó cseresav és festőanyag a fehér bort barnává és zavarossá teszi, a vörösbort pedig elhalványítja — a festőanyagainak kicsapása révén. Uj hordók előkészítésére a következő eljárást ajánlják: öntsünk a hordóba ürhektoliterenkint 8—10 liter forró vizet, hengergessük meg, majd — ha hülni kezd — öntsük ki s ezt a kiforrzást többször ismétljük meg. Forrázás után töltünk a hordóba ürhektoliterenkint 6 liter 2—3%-os szódaoldatot, hengergessük meg a hordót s kihűlés előtt öntsük ki. Ezután forró vízzel néhányszor ugyanúgy kezeljük a hordót, mint előbb a szódaoldattal, végül hideg vízzel megtöltve 2—2 napig állni hagyjuk. Az ily módon előkészített hordókba újbort és mustot minden baj nélkül befajthatunk, de óbort még ilyen gondosan előkészített új hordóba sem tanácsos fejteni, mert még mindig juthat kevés "faíz" a hordóba, ami annál kellemetlenebb, mennél érettebb, finomabb a bor.

Az almaféle gyümölcsök szedése és csomagolása. Az alma és körte nyári fajtáit eladásra vagy szállításra néhány nappal az érés előtt szedjük le borús időben vagy jókor hajnalban; e feleségek ugyanis csak egy-két hétig tartják magukat s így teljes érettségben szedve közel van a veszély, hogy már romlottan, nem élvezhető állapotban érkeznek rendeltetési helyükre. Az őszi fajták lezedésének ideje akkor érkezett el, mikor a gyümölcs az ágról könnyen leválik; e feleségek éretten 3—4 hétig tarthatók el. A téli almát és körtét lehetőleg sokáig hagyjuk a fán, mert így jó ízük csak növekszik. A kifogástalan, értékes darabúrt szállítsuk rekeszekben, azaz oly ládikákban, melyek rekeszre vannak osztva. Minden rekeszbe egy darab alma, illetőleg körte jön; a rekesz oldalait, alját és általában a gyümölcsös közti rést vékonyra vágott papírszeletekkel töltjük ki, hogy útközben zuzodást ne szenvedjenek. Igen értékes darabokat külön-külön selyem- vagy itatáspapírba is be szoktak göngyölni. Kevésbé értékes gyümölcs szállítására a kosarak is alkalmasak. A négyszögletes kosár megfelelőbb e célra, mint a kerek. Itt a gyümölcsök között szénával, szalmával vagy száraz fűréssporral töltjük ki. Vigyáznunk kell azonban arra, hogy ezen csomagoló anyag erősszágú ne legyen, mert akkor az alma magabaveszi az idegen szagot. Nagyobb tömegű és még kevésbé értékes almaféle szállítására fahordókat használunk fel. A hordót kibélelni szalmával és tetejére is szalmát rétegezni, hasznos és üdvös. Körtét nem lesz célszerű hordókban szállítani, mert e puha husú gyümölcs inkább hajlik a törődésre, mint az alma. Borkészítésre szánt gyümölcsöt zsákokban szállítunk vagy, ha vagonszámrá lesznek szállítva, az almát minden további nélkül beöntjük a vagonokba úgy, mint a krumplit szokás.

TANÁCSADÓ

Kérdés. A jobblábamra 60%-os rokkant vagyok, lehetek-e az államvasutaknál váltónál alkalmazva? (Sz. M.) — **Felelet.** Rokkantsága nem zárja ki, hogy bizonyos szolgálatoknál alkalmazzák. Forduljon a magyar államvasutak legközelebbi üzletvezetőségéhez kérvénnyel. Alkalmaztatása elsősorban attól függ, hogy van-e megfelelő üresedés?

Kérdés. B. listás nyugalmazott tisztviselő vagyok, kaphatok-e nyugdíj helyett végkielégítést? (L. K., Siklós.) — **Felelet.** Kérvenyezze fölletes hatósága útján végkielégítést. Az összeg nagysága a szolgálati évek szerint változik.

Üzenet a könyvrendelőknél. A "Vasárnap"-nak a Petőfi c. színdarabot közlő számai kifogytak. A Csász c. színdarabot tartalmazó példányokat 250 K beküldése ellenében postadíjmentesen küldjük.

Ha nem áll jól, vagy nem nő a bajusza, használja a világhírű *Amor* bajuszpedrót.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

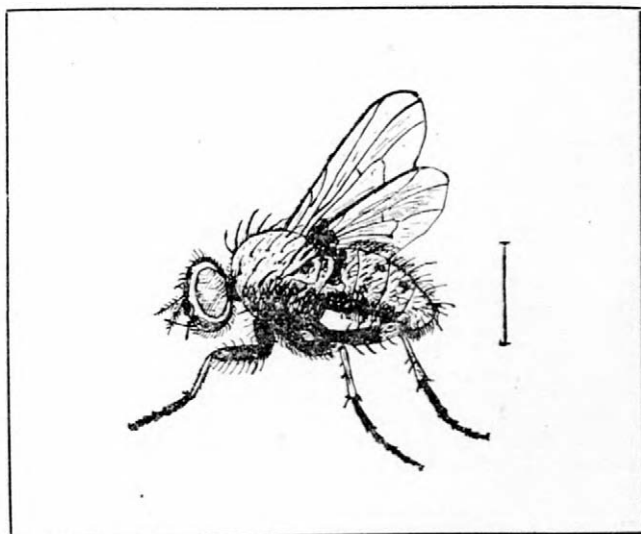
Gazdatársadalmi hírek.

A gazdák hiteligénye.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya az elmúlt héten tárgyalta a pénzügyminiszternek a búzaértékű záloglevelekre vonatkozó törvényjavaslatát. *Mutschbacher* Emil dr. ismertette a pénzügyminiszter törvényjavaslatát és a felterjesztést, amelyet az ország gazdatársadalmá nevében az OMGE a búzazáloglevelekre vonatkozóan a pénzügyminiszterhez intézni óhajt. A felterjesztés hangsúlyozza, hogy a többtermelés megvalósításának és fokozásának lényeges akadálya az, hogy a mezőgazdaságnak eddig nem állt elegendő hitel rendelkezésére. Megfelelő értékmerőt kellett keresni s így jutottunk a búzakötvény gondolatához. A búzaérték alapnak hátrányai is vannak, mert nem mindegyik mezőgazdasági termény követi a búzáknak áralakulását és a kölcsönvevő gazda csak elméleteiben kap búzahitelt. A búzában való nagy ingadozás következtében a kölcsönértékállagában nagy eltérések következhetnek, amit súlyosbíthat még az is, hogy a spekuláció a maga javára igyekszik majd kihasználni. Ez veszedelmes nemcsak a gazdáknak nézve, de kedvezőtlenül befolyásolhatja a nélkülözhetetlen közszükségleti cikkek áralakulását is. A mezőgazdaságnak szüksége van, hogy a hitel hiánya miatt fenyegető gazdasági válság céljából hosszabblejáratú kölcsönhöz jusson. A jelen körülmények között erre legalkalmasabb a búzakötvény, bár ezzel a mezőgazdasági hitelszükséglet még nem lesz megoldva. Az OMGE a mai viszonyok között nem lát jobb módot a kockázatmentes elhelyezést kereső magántőkének, mint a záloglevélniacon való elhelyezkedést. Az OMGE arra kéri a kormányt, illetve a pénzügyminisztert, hogy rövidlejáratú üzemi hitelt bocsásson a mezőgazdaság rendelkezésére. A gazdák óhajaikat memorandumban foglalva átadták a pénzügyminiszternek.

Mezőgazdasági iparfejlesztés a gazdaközönség bevonásával.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara július hó 4-én elnöki tanácsulést tartott, amelyen elsősorban a mezőgazdasági iparfejlesztéssel foglalkozott. A kamara területén levő mezőgazdasági ipartelepek részvényesei közé ugyanis bevonulnak a Kamara tagjai, részben pedig új mezőgazdasági ipartelepeket létesítenek a gazdaközönség bevonásával. Az elnökség örömmel számolt be máris arról, hogy a szegedi Hús- és Váslárterület hatalmas ipartelepének jelentős számú részvénye kerül most a Kamara által a gazdaközönség közötti szétosztásra. Nemsokára pedig a Makón levő Keforg. seprőgyár részvénytőkéjének felemelése alkalmából kíván a Kamara jelentős érdekeltséget biztosítani a gazdaközönségnek. Ezenkívül a közel jövőben alakul meg a Kamara kezdeményezésére a termelő gazdaközönség bevonásával egy uborka- és paprikasavanyító-, továbbá zöldség- és gyümölcskonzerváló- és aszalótelep.

A gabonavirágtelep.

Kormányrendelet a haszonbérletekről.

A hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni a kormányrendelet, mely szerint oly mezőgazdasági haszonbérletek tekintetében, amelyekről az 1922/23. gazdasági évre járó haszonbér bírósági megállapítására (emelésére vagy mérséklésére) irányuló kérelem előterjesztésének határideje 1923. évi augusztus 31. napja előtt végződik, a kérelem előterjesztésének határideje 1923. évi augusztus hó végéig meghosszabbíthatik.

A hússertésenyésztés fejlesztése.

Jeles gazdák és kiváló szakemberek részéről nagyon figyelemre méltó mozgalom indult meg, amelynek célja a gyorsabban fejlődő és szaporább hússertésfajták (yorkshirei, berkshirei, cornwall, veredelt Landschwein stb.) fokozott felkoralása. Ez a mozgalom most jelentős lépéssel előbbre jutott, amennyiben a hússertésenyésztő gazdák a tenyésztés irányítására, az ellenőrzött törzskönyvezés végrehajtására, az értékesítés támogatására stb. tömörültek és minap tartott gyűlésükön megalkotották a *Hússertésenyésztők Országos Szövetségét*. Miután megállapítást nyert, hogy a kérdés iránt minden oldalról meleg érdeklődés mutatkozik, az illetékes hatósági tényezők eleve biztosították támogatásukat és már eddig is nagy számban jelentették be a gazdák írásban belépésüket az új szervezetbe, kimondták a szövetség megalakulását, elfogadták az előterjesztett alapszabályokat és megválasztották a szövetség elnökévé *Mesterházy Ernő* dr. m. kir. gazdasági főtanácsost, földbirtokost, alelnökévé *Witthen Lajos* dr. földbirtokost, a választmány tagjaivá *Elek Ernő* földbirtokost, *Maszi Mihály* jászágazgatót, ifj. *Leopold Lajos* földbirtokost, *Schneider Lambert* jászágazgatót és *Wellmann Oszkár* dr. állatorvosi főiskolai ny. r. tanárt. Az ügyvezetés ellátására *Konkoly Thege Sándor* dr. OMGE titkárt kérték fel. A szép munkára hivatott új szervezet a nyári szünet után azonnal megkezdte rendes működését. A szövetség vezetősége a külföldi hússertésenyésztés tanulmányozására hosszabb külföldi útra indult, amelynek során a meglévő hússertésanyagunk javítására tenyésztőállatokat is vásárolni fognak.

A magyar bor kivitele Lengyelországba.

A magyar bor fogyasztásához szokott Lengyelországba csak a kereskedelmi szerződés megkötése esetén vihetünk ki bort. A *Magyar-Lengyel Kamara* akciót indított tehát a magyar-lengyel szerződés mielőbb megkötése végett, részletes memorandumban dolgozta fel a borkivitel kérdését és ezt küldöttség útján juttatta el *Walkó Lajos* kereskedelemügyi és nagyatádi *Szabó István* földművelésügyi miniszterhez, valamint a szőlővidékeken érdekelt több képviselő aláírásával eljuttatta a memorandumot a nemzetgyűléshez is, ahol a magyar szőlőtermelés katasztrófái helyzetét a borkivitelünk lehetővé tétele végett a szerződés megkötését több képviselő szóval fogja tenni.

A cséplési szén kérdése.

A szénügyek kormánybiztosa a cséplési szénellátás ügyét rendeleti úton — mint ismeretes — akként szabályozta, hogy szénen cséplési célokra kizárólag csak a cséplőgéptulajdonosok kaphatnak, s minden géptulajdonos április 30-ig volt köteles a szénen igényelni s egyszerűsített kimutatni, hogy gépével kiknek és hány hold gabona termését fogja elcsépleni. A géptulajdonosok azonban a gazdákkal csakis oly alapon voltak hajlandók szerződni, hogy a tűz-lőanyagról a gazdák tartoznak gondoskodni s ennek folytán szénigényeiket nem is jelentették be. Így most az a helyzet állt elő, hogy *csépléshez egyáltalán nem áll a gazdák rendelkezésére szén*. Ennek folytán Kecskemét város törvényhatósága elé *Kovács Sándor* bizottsági tag, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara alelnöke indítványt terjesztett, amely szerint a bizottság keresse meg a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarát, hogy a szénügyek kormánybiztosához sürgősen előterjesztést tegyen és kérje, hogy a Kecskeméti Gazdasági Egyesület részére cséplési célokra a gazdaközönség között leendő szénosztás céljából 40—50 vagon szénen utaljon ki és tekintsen el a szénkormánybiztos eredeti rendeletétől.

Lőkiviteli vásárok.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint *Székesfehérváron* f. évi augusztus 6.tól 8-ig bezárólag, továbbá *Nagykanizsán* f. évi augusztus 21-től 23-ig bezárólag, *Győrött* f. évi szeptember 3.tól 5-ig bezárólag, *Budapest* f. évi szeptember 15.tól 17-ig bezárólag, *Kaposváron* f. évi szeptember 28-tól 30-ig bezárólag a mezőgazdasági kamarák közreműködésével kiviteli vásárokat fognak tartani. A vásárookra számbeli és nembebeli korlátozás nélkül felhajtásra kerülhetnek *hidegvérű lovak*, a melegvérű lovak közül azonban csakis *félvér herellek* s a mezőgazdasági bizottság által köztenyésztési igazolvánnyal el nem látott *félvér ménék*. A kivitelre kerülő lovak után a következő kivitelii illetéket kell fizetni: félvér ló után 70.000, hidegvérű ló után 50.000 koronát darabonként.

Felvétel a szőlészeti és borászati szakiskolákba.

A földművelésügyi miniszter a m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolákba való felvételre vonatkozó pályázati hirdetést tett közzé. Ilyen szakiskola *Egerben, Kecskeméten, Sopronban és Tarcalon* van. A pályázati hirdetmény szerint mind a négy szakiskola kétéves tanfolyamú, azonban a tarcali és a kecskeméti iskola egymással kapcsolatba lép akként, hogy a két szakiskolai tanulói az első tanévet a tarcali, a másodikikat pedig a homoki szőlőműveléssel való gyakorlatszerzés céljából a kecskeméti szakiskolánál végzik. A tanév mindegyik iskolában szeptember 4-én kezdődik. Az iskolákba felvesznek legalább 16 éves, négy polgári vagy középiskolát végzett ifjakat. A pályázati határidő *július 25-én jár le*. Bővebb felvilágosítással a megnevezett szakiskolák igazgatóságai szolgálnak.

Gyapjúárverések a fővárosban.

A fővárosi gyapjúárverések idei első sorozata az elmúlt héten folyt le nagyszámú érdekltség és az árverések ellenőrzésére hivatott állami és testületi képviselők jelenlétében. A nagyszámú külföldi vevőközönség mellett ezúttal már hazai ipar képviselője is jelentkezett és nem tagadható, hogy ez irányította a vásár élénk lefolyását és az árak emelkedő alakulását. Sajnálatos körülmény, hogy a gazdaközönség igen jelentős része a tavalyi hasonló tapasztalatok dacára az árveréseket és az azoktól hátrólt hasznot nem vette igénybe, hanem mélyen a ma kialakult árak alatt már régebben túlaltott készletein. Ami az egyes fajták árának alakulását illeti, a legmagasabb árakat a hosszú középfinom fésűgyapjúk értek el. Rajtuk kívül nagy érdeklődésben részesültek a *finom posztó* és a *középfinom szövetgyapjúk*, melyeket a külföldi vevők részesítettek előnyben. A durvább minőségekből, melyek régebben vásárajaink és árveréseink szerepeltek és melyek a megszállott területekről eredtek, említésre méltó mennyiség nem került árverés alá. A kiállított 3646 zsák-ból 3480 kelt el, vagyis *úgyiszólván az egész mennyiség*; a főfajták a következő árakon (kilogrammonként): *legfinomabb merino posztó* 23.000—26.890 koronáig, *finom és középfinom szövet* 18.000—21.500 koronáig, *finom fésűs* 18.000—20.500 koronáig, *közepes és alárendelt fésűs* 14.400—17.500 koronáig.

Rendes gyümölcs- és zöldségelivásár Nagykátán.

Nagykátán f. évi július hó 23-tól kezdődőleg minden hétfőn és csütörtökön rendszeres gyümölcs- és zöldség hetivásár lesz. Ezek a vásárok igen terjedelmeseknek ígérkeznek, mert Nagykáta földrajzi fekvésénél fogva természetes kereskedelmi központ. A gyümölcs- és zöldségértékesítés eddig nem volt rendszeresen szervezve, most azonban a közkívánatra megfelelően szervezik ezeket is. A vásárt szervező bizottság ezúton is kéri a kisgazdákat, hogy pótlólag mielőbb ültessenek bőségesen káposztát, őszi uborkát és egyéb zöldségféléket.

Magyar diákok nagyszerű hangversenye Esztországban.
A minap *Revalba* érkezett *Budapesti Egyetemi Énekkarok* tiszteletére *Virro Ferdinand* konzul, az eszt-magyar barátság lelkes apostola, *estélyi* adott. A magyar ifjak ünnepi hangversenye *július 1-én* este volt igen nagyszámú közönség előtt. A többízben felkötött magyarok katonás sorban, zászlók alatt vonultak el *Kukh* eszt köztársasági elnök előtt *Július 2-án* az eszt külügyminiszter a *Revalban* összegyűjtve, dán, leit, finn, orosz és a fganisztáni újságírókkal együtt *vendégül látta* a magyar ifjakat. Az üdvözlő sekre *Goll Aladár*, az énekkarok alapító elnöke, mondott választ a magyar diákok *rendkívüli sikert arattak*. Éjtel az énekkarok *Tortuba* (*Dorpat*) utaztak, hogy ott folytassák hangverseny körútjukat.

A győr-szabadhegyi gazdakör elítéli nagyatádi Szabó István rágalmozait
A győr-szabadhegyi gazdakör június 1-én tartott közgyűlést foglalkozott azokkal a támadásokkal, melyekben *nagyatádi Szabó István* földművelésügyi miniszter a földreformnovellával kapcsolatban több oldalról részesítették. *Vitéz Egyed Lajos* indítványára határozatlan kimondták, hogy nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter rágalmozait elítéli, mivel a *gáncsvetések önző érdekeket szolgálnak*. A támadások egyenesen növelik a miniszterre vetett hitet és ragaszkodást, bízva abban, hogy erős egyénisége csak sárárdul a támadások által s a nemzeti életünkre oly fontos *földreformnovellát rövid időn belül törvényerőre emelti*.

Félszeres drágultak a gyógyszerek.
A magyar királyi népjóléti és munkaügyi miniszter a gyógyszerárabszabást ideiglenesen módosította. A rendelet szerint az érvényben levő hivatalos gyógyszerárabszabásban felsorolt gyógyszerek és gyógyszeranyagok árteleihez *július 15-től kezdve* az eddig engedélyezett 100 százalékos felár helyett *150 százalékos felár* számítható.

Szerbia és Románia három évre megújították védő szövetségüket. Duca román külügyminiszter és a bukaresti jugoszláv követ az elmúlt héten Bukarestben három évre megújította az 1921. június 7-én Románia és Szerb-horvát-szlóven királyság között létrejött védszövetséget, amelynek célja elhárítani Magyarország vagy Bulgária minden olyan, Románia és Szerbia által nem provokált támadását, amely a trianoni vagy neuilly-i szerződés által teremtett helyzet megváltoztatására irányulna.

A jóvátételi bizottság elhalasztotta a Magyarországra küldendő bizottság megalakítását. A jóvátételi bizottságnak a múlt hét péntekére kitűzött döntése a Magyarországra küldendő bizottságról elmaradt. Az újabb ülés idejéig egyelőre még nem állapították meg.

Anglia lábra akarja állítani a kimerült Európat. Baldwin miniszterelnöknek a német jóvátétel ügyében régvárt nyilatkozata az elmúlt hét csütörtökön hangzott el az angol parlamentben. A miniszterelnök bejelentette, hogy Nagybritánia arról értesítette a szövetségeseket, hogy hajlandó a német jegyzékre adandó válasz tervezetének előkészítéséért a felelősséget vállalni. A választ a szövetségesek elé terjesztik. Kifejezte azt a reményét, hogy a válasz megszövegezésében létrejön a megegyezés. A német jegyzékben foglalt javaslatokat, akár megfelelőek, akár nem, nem szabad mellőzni. A miniszterelnök szerint Ruhr-vidék megszállása nem alkalmas arra, hogy a szövetségesek számára jóvátétel címén az elérhető legnagyobb összeget eredményezze, ellenben a német gazdasági rendszer teljesen összeomlik. Az angol javaslatok célja: Európa békéje és a kimerült világ helyreállítása.

Jelentékeny tüzesetek Budapestén. A múlt héten a csütörtökről péntekre virradó éjszaka a békásmegyeri Műgyapott- és Valtagyár-ból segítséget kértek a budapesti tűzoltóságtól. A vattagyárnak körülbelül hatvan méter hosszú és negyven méter széles készárú raktára gyulladt ki. Sikertült az épület nagy részét megmenteni, azonban a készárúraktár a benne felhalmozott anyagokkal teljesen a tűz martaléka lett. A második nagy szabású tűz a Szevetenav-utca 35. számú Szandtner József féle térszotyárban volt. Három órai munkával a tüzet lokalizálták, a másodikemeleti rész azonban teljesen ledgett. Az első emeleten felhalmozott makaróni készárút is élvezhetetlenné tette a felülről betörtülő füst. A kár, az eddigi megállapítás szerint, húsz-huszonöt millió koronára tehető. A gyárvezetőség véleménye az, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. Vasárnap éjjel viszont egyik rúhosfalvai jégraktárban volt nagyobb tűz.

Százmillió vámcshaláról rántotta le a leplet a rendőrség. A budapesti rendőrfőkapitányságra már több ízben érkezett jelentés nagyszabású vámcshalások ügyében, de a megindult erélyes vizsgálat nem volt képes kézzelfogható bizonyítékokat szerezni. Legújában azonban sikerült a rendőrségnek egy sokmillióos vámcshaláról lerántani a leplet. Megállapított nyert ugyanis, hogy Budapestén igen nagy mennyiségben van forgalomban külföldi textil, szövet, vászon, csipke és fehérnemű árú, amelyekre nézve nincs behozatali engedély, sőt megvámolás nélkül érkeztek a fővárosba. A nyomozó detektívek megállapították, hogy Felber Géza szállító összekötésében állott Csipak József vámtisztelt és ketten együtt sok millióra rugó visszaélést követtek el. Mindkettőjüket előállították a rendőrségen és ott beismerték bűnüket. A további nyomozás során előállították Frank Hugó, Ugró Zoltán és Klein Gyula szállítókat is, akik szintén részesei a nagyszabású csempészésnek. A rendőrség közel százmillió korona értékű textilárút foglalt le.

Gránátrobbanás az ócskavasgyűjtő pincében. A múlt kedden megrendítő katasztrófa történt az Erzsébet-terti Adria-palota pincehelyiségében, amelyet ócskavasgyűjtésre használnak fel. A különféle vashulladék közt észrevétlenül gránáthüvely is belekeveredett s e hüvely gyújtószege a lemérlegelés közben működésbe jött, felrobbantotta a gránátban levő és még elhasználatlan ekrazitot. Két munkásember, Uttó Nándor és Kalló Balázs olyan súlyosan sérültek meg, hogy kórházbaszállításuk után kevéssel belehaltak sebeikbe. Azok a munkások, akik a halálosan sérült két férfin kívül még a pincében voltak, ugyancsak könnyebben megsebesültek. Kiderült, hogy egy pápai kereskedőcégtől érkezett a gyilkos gránát, amely hogy szerencsétlenséget idézett elő, ebben nagy része van Ehrenthal Gyula ócskavaskereskedőnek is. Az ő Visegrád-utcai ócskavastelepéről jutottak el ugyanis a még kiirtott gránátok a pincehelyiségbe. A rendőrség mind a két, gondatlanul kezelt raktárt lezárta és a bűnös mulasztók ellen szigorú eljárást indított meg.

Első műkedvelőelőadás Regölyben.

A regölyi iparos és kereskedők köre ifjúsága «A falurossza» szerepében. A kitünően sikerült előadást Molnár János rendezte Hermes József tanító közreműködésével.

(Beküldte: Beer Károly.)

A napilapok újra kénytelenek árait emelni. Az összes budapesti napilapok tekintettel a munkabérek egyre fokozódó emelkedésére a lapok egyes példányaiknak árát folyó hó 15-től kezdve hétköznap 120, vasárnap pedig 150 koronára emelték. Az Uj Barázda egy-egy példányának ára hétköznap 60, vasárnap 80 korona.

Budapesten is elénekelték amsterdami műsorát a «világ legjobb dalárdája». Ismeretes, hogy a mintegy hatvan nemzet fiai között rendezett amsterdami nemzetközi dalosversenyen hazánk kiváló daloskora, a Budai Dalárda nyerte meg az első díjat, a nagy aranyérmét. Az előző hét szombati után idehaza is bemutatott győztes műsorát a Budai Dalárda Számaikat a Pesti Vigadóban énekeltek el és ragyogóan könnyed, élesen megformált előadómódoikkal bámulatba ejtették a közönséget. Hír szerint legközelebb országos dalosversenyt rendeznek, hogy a budaiak útmutatása nyomán új lendületet vehessen a magyar dalkultúra.

Jelentkezzenek a 48-as honvédek. Azok, akik az 1848–49-ik évben a honvédségnél vagy valamely önkéntes csapatnál szolgáltak, nevüket, foglalkozásukat és pontos lakcímüket — a hivatalos összeírás végett — saját érdekükben haladéktalanul közöljék a 48-as Honvédbizottság vezetőségével: Budapest, VIII., Rákóczi-ter 17. sz. alatt. Azok az 1848–49-iki honvédek, akik teljes eltartásukat és gondozásukat öhajójuk, eltartásukra vonatkozó kérésüket is jelentsék be.

Oktoberben tartják a katolikusok nagygyűlését. A XV. országos katolikus nagygyűlést előkészítő bizottság kedden délelőtt az Országos Katolikus Szövetség helyiségeiben ülést tartott Zichy János gróf és Prohászka Ottokár székesfehérvári megyéspüspök elnöklésével. Többek között jelen voltak: *Hailer* István ny. miniszter, *P. Zdravec* István tábori püspök, *Bárdossy* Remig párhonalmi főpát, *Ernszt* Sándor, *Turi* Béla és *Mihályfi* Ákos prelátusok. A ülésen *Zsembery* István volt főispán előterjesztése alapján megállapították az október 7—9-ig Budapesten tartandó országos katolikus nagygyűlés programját, annak szónokait és a beszédek tárgyát.

Augusztusban százezerkoronás bankjegyek kerülnek forgalomba. *Popovits* Sándor, a Jegyintézet elnöke kijelentette, hogy az ötvenezerkoronás elkészítése folyamatban van és azok még ebben a hónapban feltétlenül forgalomba kerülnek. Rajtuk kívül százezerkoronás bankjegyeket is készített a Jegyintézet, sőt ezek máris munkában vannak Svájcban. A százezerkoronás bankjegyek formája és alakja körülbelül olyan lesz, mint az ötvenezerkoronásé, csupán színben lesz valamelyes eltérés, hogy meglehessen különböztetni egymástól a két bankjegyet. A legmagasabb értékű bankjegyek augusztusban kerülnek forgalomba.

Visegrádra szállították az Állatkert bölényeit. Mint ismeretes, az Állatkert igazgatósága elhatározta, hogy ritka és értékes európai bölényeit a Visegrád határában elterülő koronauradalom erdejébe szállítja. Az állatok elfuvarozása az elmúlt kedden reggel történt meg. Az állatok egyenként eresztették ki istállójukból a karámba a megkoptaltatott bölényeket, amelyek a szénaszagra éhes falánksággal hatoltak be a deszkaládába. Természetesen nem ment egészen simán a dolog, vadul száguldoztak fel és alá az állatok, sőt egyiküket szívészélhűdés érte, ki is múlt. Végre a négy bölény mögött becsukódott a nehéz ajtó, mire előállottak a főváros hatalmas autói, réhelyezték a nehéz rakományt és elindultak Visegrád felé. Itt körülbelül tizenkét holdra terjedő, körülkerített vadonba zárták az állatokat, hogy megerősödjének.

Száz gyanaufőtöttja van a kommunista összeesküvésnek. Az egész országot behálózó bolsevista merénylet nyomozása ugyanazzal az energiával folyik, amellyel megkezdődött. Mára kiderült, hogy az összeesküvés silypontja vidéki városokon nyugodott és minden szervezeti központban a lázító írók mellett fegyverekre, robbanószerkekre is akadtak. Az őrizetbevételekkel párhuzamosan folynak a kihallgatások és ezek során a győri, pécsi és egyéb vidéki szociáldemokrata szakszervezetek vezetőire felette szegénytelen adatok derültek ki. Állítólag a szociáldemokrata parlamenti csoport egyik tagja, *Esztergályos* János is bele van keverve az összeesküvésbe és most folvik a vizsgálat annak a kiderítésére, hogy ennek a nemzetgyűlési képviselőnek minő része volt a földalatti agitációban.

Az önfeláldozás tragédiája. *Szupper* Ernő vécenyi uradalmi intéző vasárnap családjával és több ismerősével kirándult a veszprémmegyei *hajmáspusztai* halastóhoz. A társaság két részre oszlott, többen csónakázni indultak, mások viszont fürdőruhát öltöttek és a halastóba léptek. A fürdőzők közül *Biró* Klára hetedik osztályos gimnazista leány nem tudott úszni, mégis messzire merészkedett a vízbe. Hirtelen forgó fölé került és segítségért kiáltott. *Szupper* intéző felesége, aki gyakorlott úszó, a tanulóleány megmentésére indult és sikerült is neki *Biró* Klárát többször a víz fölé emelni. A fuldokló azonban annyira megrémült, hogy karjainak szorításával teljesen megbénította *Szupper*né, végül is mindeketten a tóba fulladtak. A vécenyi intéző most már a második feleségét veszítette el ilyen megröndítő gyorsasággal.

Akik Bécsben és Budapesten tökéletesen egyformák. *Bécsből* jelentik nekünk: A XX. bécsi kerületben vasárnap összeütközés támadt a szociáldemokraták egy nagy csoportja és körülbelül százötven frontharcos között, akik épen egy templomi haragszenetelen vettek részt. A szociáldemokraták a frontharcos csoportját több helyen megtámadták és úgy a frontharcosokat, mint a rendőrséget, amely ismétlenül igyekezett a pártot elválasztani, kövekkel dobálták meg. A rendőrség, amely a maga védelmére fegyvert volt kénytelen ragadni, végre helyreállította a rendet. Az összetűzés során számos ember, sőt huszonegy rendőr is megsebesült botlástól és kődobástól.

Tömeges emberhalál a hőség miatt. A legutóbbi három nap alatt Londonban ötvännél több ember esett áldozatul a roppant hőségnek. Számos tüzeset történt. A vidék több helyéről pusztító felhőszakadásokról érkezik jelentés. A vihar fákat csavart ki, kéményeket döntött le s szétszakította a telefonhuzalokat. *Párisi* jelentések szerint nagy viharokról érkezik hír a *Cham-pagne*-ből és *Cise* vidékéről. A páris—beauvaisi vonat rettenetes szélviharba került, amely letelepte az egyik kocsit tetejét. Hollandiában hatvan ember halt meg napszúrásban.

Az Ecclesia Harangművek R. T. Tekintetes Igazgatóságának Budapest az apagi református egyház részére Önök által készített és szállított 404 kgr. új harangnak áhítatra keltő és Istenhez emelő hangja ösztönöz, úgy emegmet, mint egyházm presbiteriumát, hogy elismerésünket kifejezni el ne mulasszuk. Mert az igaz és hű munkás méltó nemcsak az anyagi, de az erkölcsi jutalomra is. Új harangunk messzeterjedő, zengetes, szép hangja gyönyörrel tölti el hiveink keblét s ellenállhatatlanul vonja őket Isten háza felé. Meglévő régi harangunk hangjával kifogástalan terben csendül össze. Ha még hozzá vesszük a remek, művészes, csinos kivitel, a legkényesebb ízlés elismerésére is számot tarthat. A szerződés pontos, szolid, lelkiismeretes betartása szintén az «Ecclesia» javára billenti a mérleget. Az Ecclesia Harangművek rt. céget igaz lélekkel és melegen ajánlom lelkészársaim figyelmébe Isten áldását és kegyelmét kérve további munkálkodásukra. köszönetemet és elismerésemet még egyszer kifejezve, vagyok, Apagyon, 1923. július 1-én, a legszívélyesebb üdvözléssel borosjenői Szabó Aladár s. k. református lelkész, egyházi tanácsbíró.

Amikor az autó felfordul. Végzetes kimenetelű autókatasztrófa történt Tiszafüred község határában. *Salgó* Lajos tiszafüredi földbirtokos feleségével és két gyermekével a birtoka felé utazott és Tiszafüred község határában a robogó gépkocsi felborult, a benne ülők messzire kirepültek a kocsiból, a soffőr pedig az automobil alá került. Az arra járók csakhamar segítségükre siettek Balgókénak, orvost hívtak, aki megállapította, hogy a földbirtokos *Salgó* János kifacimlott, jobbjárát pedig eltörte. A soffört összezuúzott fejjel, holtan húzták ki a gépkocsi romjai alól. *Salgó* felesége és gyermekei könnyebben sérültek meg.

Az utcán szállott le egyik berlini repülőgép. *Berlinből* táviratozzák: Motorhiba következtében a minap egy repülőgép, amely Berlin mellett staekeni repülőtérről Berlinbe tartott, az Unter den Linden-en, Berlin legforgalmasabb terén, az Operaház közelében, kénytelen volt leszállni. A kényszerleszállás szerencsésen sikerült.

A főtés két évszázaddal ezelőtt. A mai kor fűtési berendezkedése — nem is beszélve a lég- és villanyfűtésről, csupán a kályháról — nagyszerűnek mondható a régmúltéhoz képest. Két évszázaddal ezelőtt maguk a királyok is fagyoskodtak fényes palotájuk termeiben. Erről még ma is szomorú tapasztalatokat szerezhet az, aki Olaszország hegyvidékein, Angliában, Franciaországban tölt el egy szigorúbb telet. Régi francia krónikákban olvassuk a keserves panaszkodásokat a füstölő tűzhelyekről, amelyek az egész lakást füsttel töltik meg, úgy, hogy lakni sem lehet bennük. De maguk a francia királyok sem voltak jobban ebből a szempontból. Az orvosuk mindig panaszkodik, hogy a király a sok fagyoskodás miatt meghűlt. Följegyezték XIII., XIV. és XV. Lajosról is, hogy marlyi, fontainebleau, versaillesi kastélyukban rettenetesen fáztak. 1695-ben, mint a feljegyzések mondják, a bor és a víz megfagyott XIII. Lajos király asztalán. XIV. Lajosnak fagyos daganatok voltak a lábán. Ezeket hideg szobákban szerezte. A francia királyi paloták terméi tágasak és magasak voltak és ezeket a sarkokban lobogó nyílt láng és egy-két szénparázssal töltött medence korántsem tudta felfelemelegíteni. Még sokkal rosszabb volt a polgárság helyzete. A szegényebbek a szó valódi értelmében megfagytak. 1702. január hónapjában Párisban több, mint 14000 ember fagyott meg. 1709-ben a törvényesékek többször szünetet tartottak, mert a tárgyalótermekben farkasordító hideg volt. Ugyanebből az időből más országokban is hasonló feljegyzések maradtak, amiből látható, hogy nincs sok jogunk panaszkodni kályháinkra — feltéve, ha van mivel fűteni.

A gólya anyai szeretete. Schönburg osztrák faluban a minap kigyulladt egy ház, amelynek tetején golyafészek volt. A fészekben három golyafiók siránkoztott az anyja után, amely a legnagyobb aggodalommal keringett az égő ház fölött. Amikor a lángok veszedelmes közelségbe jutottak a fészekhez, a golyanya lecsapott a fészekre, szárnyait védelmezően kiterjesztette fiai fölött és velük együtt megégett.

A legtávolabbi misszióterület. A hittérítők munkája ugyancsak keserves és nehéz, de még csak nem is sejtik az emberek, milyen küzdelem jut osztályrészül azoknak, kik Kanada egyik távoli szigetén, az eszkimók között terjesztik az egy Isten hitét. A legközelebbi postaállomás kétezer angol mérföldnyire van és csak kétszer jár évente oda a posta. A nap télen két hónapig nem sűt, sivar hó- és jégmezőnél egyebet sohasem lát az ember. Az eszkimók nagyon szívesen tanulnak és fogékonyak a vallás tanításai iránt.

A japáni nők öltözködésének titka. Erdekes egy pillantást vetni a japán úrinők öltözködésének titkaiba, mert ez a nép egészen sajátos életet él, mást, mint a mi asszonyaink. Főjellemvonásul megállapíthatjuk, hogy rendkívül gondozzák a hajukat, s aki ezt nem teszi, általában megvetéssel találkozik. A hajapolás jelentőségét abban kell keresnünk, hogy az asszonyok tisztán a hajviselet révén fejezik ki az egymás között fennálló korkülönbséget. Közös csak az a szokás, hogy minden nő egyenesen lefésüli a haját és a homloka mindig szabad marad. Bodrozott és süttött haját a japáni nő nem ismer, de egykor divatos volt a kibontott haj viselete. A fényes, szépen fésült haját sok hajítűvel tűzik tele. Ezek fémből vannak, gyümölcs-, virág-, madár- és rovarmintákat mutatnak. Ezek egyszermind a japáni nő egyedüli ékszerei, mert ők semmi más ékszert nem viselnek. Az arcapolást és a szépitést művészi tökélyre emelték a japán asszonyok. Arcukat puderozzák, fülüket pedig pirosítják. Ajkukat is pirosítják, aranyozzák és zöldszínűre is kifestik, ami kissé különösen hat a nem japánira. Fogaik ápolására nagy gondot fordítanak s ennek meg is van a kellő eredménye. Régebben az volt szokásban Japánban, hogy minden férjes asszonynak feketére kellett a fogat festenie. Ezt a furcsa szokást néhány évtizede hagyták csak el. A japáni asszony lábbelije durva harisnyából és szandálokból áll. A szandált rizszalmából vagy finom nádból fonják. Esős időben olyan szandált viselnek, amelynek két egyenesen álló deszkadarabra van szedve a talpa.

Miért beszél a nő sokat? Arról, hogy miért beszél a nő többet, mint a férfi, az orvosok már igen sokszor mondtak véleményét. Természetesen senki sem írja a beszédességet a nők rovására. Egy angol orvos azt mondja, hogy a beszédesség egyben nagyobb életérőt is jelent. «Ha egy bőbeszédű betegem van — mondja ez az orvos — akkor sohasem félek, hogy nem gyógyul ki a betegségéből, akármilyen súlyos legyen is, mivel az a képesség, hogy a beteg sokat beszél, bizonyítja, hogy még nagy tartalékja van az akaratból és az erőből. A szűkszavúság mindig rossz jel a betegnél s teljes elgyengüléséről tesz tanúságot. Megfigyeltem, hogy a parlamentnek azok a tagjai, akik sokat beszélnek, hosszúéletűek s késő öregségükig jó erőben vannak.» Egy másik orvos véleménye szerint a nő idegrendszere érzékenyebb, mint a férfié s jobban hat rá minden ösztön. A benne felvetődött gondolat mindjárt szavakban nyilvánul meg s ha nem beszélheti ki magát a nő, szellemileg, lelkiileg kellemetlenül érzi magát. Az az inger, amely arra készíti a férfit, hogy beszéljen, lassabban jut el az agyvelejébe s mielőtt a beszélés ténye megindulna nála, gyakran elnyomják szóval s a férfi lassúbb gondolkodási munkájával elveszítette a gondolatának kimondásához szükséges alkalmas pillanatot. Ez az orvos is azt mondja, minél többet beszél egy férfi vagy nő, annál egészségesebb. A beszéd, ha nem megy a túlzásba, javítja is az egészséget, mert a vérkeringést elősegíti az agyban. A bőbeszédűség egyben tanúsága annak is, hogy az illetőnek a vérkeringése jó, egészséges szíve s erős idegrendszere van. Ha valaki azt mondja, hogy a sok beszéd gyerekes vonás a nőnél, az csalódik, mert a beszéd a szellemi kifejlődés legfontosabb eszköze s mivel az ember a gondolatokat beszéd útján cseréli ki, a nők beszédességük mellett jobb tolmácsolói, mint a férfiak.

Amikor a fegyenc megszökik őrizőjétől. Pestszentlőrincen a villamos végállomás közelében lévő kavicsbányánál a minapi hajnali órákban Mosonyi 2. István rendőr agyonlőtte a tőle szökni akaró Kaurinszky Mihály 25 éves fegyencet, aki a váci fegyházban súlyos büntetését töltötte. A fegyenc holttestét a kispesti temető halottsházába vitték.

Ha a színész nem szereti a hársfa teát. Volt egy kiváló angol színész, aki megbetegedett és orvosa hársfa teát rendelt neki. A színész azonban a világ kincséért sem akarta meginni a keserű teát. Cselhez kellett folyamodni. A színész akkoriban egy drámai szerepet játszott, amelyben ő, mint a hős, kiissza a méregpoharat. Az orvos megkérte az ügyelőt, hogy a pohárba hársfa teát öntsön, míg a színész előadás előtt azt kérte, hogy fójajta sört tegyenek a — méregpohárba. A szerepben úgy volt, hogy a hősnek egészen ki kellett hajtania a pohár tartalmát s azután holtan kellett elterülnie a földön. Jött a jelenés ideje. A méregpoharat az erős hársfa teával odaállítják a hős elé.

— Isten veled világ! — mondja a színész.

Erre a másik szereplő ezt mondja neki:

— Nos, te vagy az a hős, aki nem mered kiinni a méregpoharat?

— Mit, én ne merném kiinni?

Ki is itta, de úgy elfintorította az arcát, mintha valódi mérget ivott volna. El is vágódott utána, de amikor a függöny legördült, dühösen kiabálni kezdett:

— Mégis beléndiktálta az a huncut orvos ezt a keserűséget; de ne is kerüljön egyhamar a szemem elé!

TRÉFÁK

Honnan fúj a szél?

Egy úriember, aki forgalmas utcában lakik, részóli az inasára egy reggel:

— János, mit gondolsz, merről fúj a szél? Mert, ha északi szél fúj, akkor bundát veszek.

Az inas szolgálatkészen felel:

— Azonnal megszagolom, nagyságos úr!

Az úr nagyot néz:

— Megszagolod?

Az inas kiszalad, aztán boldogan jött vissza:

— Vagy keletről fúj, vagy nyugatról, nagyságos uram!

— Honnan tudod?

— Kérem, — mondja ravaszul az inas — jobbra tőlünk van egy illatszkerkeskedés, balra meg egy sajtkerkeskedés. Tehát, ha kidugom az orrom az ablakon és jó szag van, akkor északról fúj a szél. Ha rossz szag van, délről. Most meg nem érzek semmit, hát vagy keletről fúj, vagy nyugatról...

A szerencsétlenül járt siber.

Egy siber kirándult a hegyek közé, de a sziklákon megcsúszott és beleesett egy verembe, két szikla közé, ahonnan mozdulni sem tudott.

Két nap mulva ráakadt egy másik turista, aki kimentette a félig holt sibert.

A megmentett ember hálálkodni kezdett:

— Két napja voltam itt élet-halál között. Hála Istennek, hogy ön az utolsó pillanatban megtalált és kimentett. Mondja kérem, hogy áll a Ganz-Danubius?

Amit jobban féltett...

A járásbírószágon hamisan hunyorgó bácsi fölött ültek törvényt. Súlyos testi sértés volt a bűne.

— Ön azzal van vádolva, — mondja a bíró — hogy ezt a széket a felesége fején összetörte!

A vádlott ártatlan arcot vág.

— Kérem, tekintetes bíró úr, szerencsétlen véletlen volt...

— Hogyan? Véletlen? Hát nem volt szándékában a feleségét megverni?

— Ó igen, bíró úr, de nem volt szándékomban a széket eltörni!

Kevesebb pénzbe kerül

a kávéja, ha babkávét és pótlék helyett az újfajta «ENRILO»-ból készíti. «ENRILO» tökéletesen pótolja a babkávét. Erősebb, ízletesebb és ezenfelül még rendkívül olcsó is. Eme különlegesség minőségéért, gyártójának a FRANCK HENRIK FIAI cégnek világhíre szavatol.

Mindjárt gondolta.

Csorba borotvával borotválják a cigányt. Nem is állja sokáig, megkérdezi a borbélyt:

— Mester uram, ácsil ázs a borotva? •

Borbély: Hát mi volna más?

More: Ugyáncsak írsem, mert még á semem is sikrák hány tüle!

Másra gondolt.

Lakó: Hallotta az éjjel azt a borzasztó vihart?

Házi úr: Hogyne, egészen tisztán kivehettem a feleségének a hangját!

REJTVÉNYEK**1. Képrejtvény.**

(Beküldte: Kovács Ambrus, Kabáról.)

2. Betűrejtvény.

SSSSSSSS Ő cs n d s ső

(Beküldte: Kónyi Pál, Égethalompusztáról.)

3. Betűrejtvény.

Éj 1/2 éj

(Beküldte: Gombás Mihály, Bakonytamásról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 32-ik számunkban közöljük.

A 26-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Nincsen lélek test nélkül.**

2. Névrejtvény: **Terka, Borcsa, Emma, Antal, Éva, Jenő, János, Bandi.**

3. Betűrejtvény: **Nem megyek idegenbe soha.**

Megejtették: Ifj. Jelfy Gyula, Szöllősy Gábor, Szűcs Lászlóné, Csapó Imre, Nagy János, Matics István, Mészáros Juliska, Tüzes István, Szalkay J. Gábor, Gombás Mihály, Szabó Mihály, ifj. Nyerges Mihály, Mader Péter, Obert Károly, Batta Pál, Dombó Sándor, Klinsky Bözsi, Kázmér Imre, Balogh Vencel, Szelcsányi Mátyás, ifj. Bodnár János, Németh István, Sivák Ferenc, Suba János, Kaszás Ilonka, Kása Ferenc, Siók Bözsi, Velding Mariska, Sárossy János, ifj. Mészáros Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: **Ifj. Jelfy Gyula (Budapest), Tüzes István (Budapest), Kaszás Ilonka (Beremend), Suba János (Sajónémeti), Gombás Mihály (Bakony-**

tamás), Szabó Mihály (Szerep), Kása Ferenc (Csongrád), Siók Bözsi (Budapest), Mader Péter (Dunaföldvár), Matics István (Somogyvár).

A 27-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő heti számunkban közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 15-én.)

Gabonavásár. Tiszavidéki búza 43.000—44.000, dunántúli és pestmegyei 42.500—43.000, rozs 28.500—29.000, árpa 28.000—29.000, zab 44.000—44.500, tengeri 34.000—35.000, repce 80.000—84.000, korpa 20.000—21.000 korona métermázsankint.

Vágómarhavásár. Őkér legjobb minőségű 1400—1600, kivételesen 1800—2250, közepm. nős-gű 1100—1300, silány 800—1050, bika jobb minőségű 1300—1600, kivételesen 1000—2000, silány 1100—1300, bivaly 800—1200, tehén jobb minőségű 1400—1600, kivételesen 1700—1900, silányabb 1000—1300, kicsontozni való marha 650—800, növendékmarha 900—1200, kivételesen 1300 korona kilogrammonként élőszűlyban.

Sertésvásár. Könnyű 3040—3500, közép 3200—3400, nehéz 3000—3500 K kilogrammonként élőszűlyban.

Takarmány. Rétszenna elsőrendű új 8200—9500, másodrendű új 6850—8150, harmadrendű csomagolásra 5500—6000, nádtakarmány, száraz 4000, lucernaszéna 10.000—12.000, zabosbukkony 8000—9500, tengeriszár, zöld 4000, alomszalma 5000—7000, zsupszalma 7500—8000 korona métermázsankint.

Lóvásár. Hátas csikó 65.000—425.000, könnyebb kocsiló 600.000—1.000.000, igás kocsiló, nehéz 575.000—1.300.000, igás kocsiló, könnyű 300.000—650.000, öszvér 180.000—375.000, alárendelt minőségű lovak 120.000—410.000, vágólovak 88.000—310.000 koronaig.

Szűrőmarhavásár. Előborjúk, belföldi szópók: elsőrendű 1700—1800, kivételesen 1850, másodrendű 1600—1680, harmadrendű 1400—1500 K-ig kilogrammonként élőszűlyban.

Juhvásár. Feljavított juh 1500 K-ig kilogrammonként élőszűlyban.

Tenyész- és haszonállatok. Úgy járműökrök, mint tenyészállatok iránt a kereslet változatlanul renokivül élénk és árak megszilárdultak. Románialból járműökörszállítmány alig érkezik, leginkább a devizanehezégek miatt. Jegyzések a következők: Elsőrendű tarka járműökök 2000—2800, másodrendű tarka járműökök 2400—2600, friss fejős és vemhes tehének 2500—3000, 1/2 éves üszök és tinók 2200—2400 korona kilogrammonként.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacra borjúbőr emelkedett. Az árak a következők: marhabőr 4100—4200, borjúbőr 4450—4700, magas, gyapjas birkabőr 2400—2600 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 270—300, tejhabszín 2000, tejjel 700—1000 (nagyban 950—1000) K literenkint, teavaj elsőrendű 5000—5400 (nagyban 4800—5000), vaj másodrendű 3100—3700, vaj harmadrendű 2900, tehénúró 900 (nagyban 650), juhtúró elsőrendű 2200—2400, juhtúró másodrendű 1700, juhsajt 1600—1800, ementáli 3750—4600, grói 3200—4500, trappista 2400—3000 (nagyban 2300—2400) korona kilogrammonként.

Szegedi paprikapiac. Árak: édes nemes különleges 8200, édes nemes 7500—7700, félédes 6800, rózsza elsőrendű 5000, másodrendű 3000, harmadrendű 1500, hüvelyes paprika füzerekenként 14.000—16.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 2600—3600 (nagyban 2000—3000), tyúk párja 7—10.000 (6500—8000), ruca, ujdonság, párja 7500—8000, ruca, hizott, kg.-ja 4000, ruca, sovány, párja 6500 (4000), liba, ujdonság kg.-ja 4000, hizott liba kg.-ja 3500—4200 (3200—2600), hizott pulyka kg. ja 2800—3000, ludmáj 5000—6500, tojás darabja 115—124 (nagyban 1440 drb 151.200—162.720) korona.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa kilója 50—80, vöröshagyma zöldjével 130—140, fokhagyma zöldjével 80—180, cékla 150, fejeskáposzta 500—600, keltkáposzta 200—260, burgonya, ujdonság 240—320, retek 140—260, uborka 900—1000, paradicsom 3500—4000, tök 50—100, zöldborsó, hüvelyes 320—400, zöldbab 450—500, karfiol 500, spárpa 900—1400, paraj 200—340, sampióngomba 1600—2800, nyári alma 700, körte 800—1200, barack 1300—1500, cseresznye 700—1400, meggy 500—1500, egres 600—1200, ribizke 600—900, kerti szamóca 3000 K kilogrammonként.

Bor. A borüzlet szűk keretek között mozog. Az árak lassan, de állandóan emelkednek. 9 százalékos borért 100—120 K-t, 10 százalékos borért 130—160 K-t, jobb minőségűért ennél többet fizetnek. Érdeklődés inkább magasabb fokú borok iránt mutatkozik.

Idégen pénznekem legmagasabb árai. A devizaközpont hivatalos árfolyása 1923. július hó 17-én: Napoleon arany 29.600 K, angol font 40.140 K, dollár 8800 K, francia frank 521 K, német márka 5.70 f, olasz lira 386 K, osztrák korona 13 f, román lei 48 K 50 f, cseh korona (szokol) 267 K — f, svájci frank 1540 K, szerb dinár 95 K — f, lengyel márka 7.80 f. Zürichben 100 magyar koronáért 0.6 1/2 svájci frankot fizettek.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Főszerkesztő: **Meskö Pál.**

Felölös kiadó: **Meskö Pál.**

Felölös szerkesztő: **Héjly Imre dr.**

A M E G B É K Ü L É S Ú T J A

ELBESZÉLÉS • IRTA: KOPLIK GYULA.

(3. folytatás.)

Karcsi és Bandi jó tanulók voltak. Különösen a jószágos Bercsy tisztelendő úr szerette őket. Senki sem tudta olyan jól a bibliát, meg a katekizmust, mint ők. A szentbeszédre mindig áhitattal figyeltek. Meg ministrálni is tudtak. A temetések-nél Bandi már a kiskeresztet vitte, Karcsi meg a tömjénezőt tudta ügyesen forgatni. Szó, ami szó, a Miskey-gyerekek első gyerekek lettek a faluban.

Mikor Karcsi már a hatodik osztályt is kijárta, otthon maradt s Topogónak vált hasznára. Komoly gyerek lett belőle. Keveset beszélt, kerülte a csinytevőket s ha ideje volt, inkább valamelyik lócán ült és olvasgatott, gondolkodott.

Bandi kiskönyvét is hamarosan teleírta Pásztor tanító uram. Négykéz segített már Topogó gazdának s valljuk be, Bandi keze több szeretettel tett-vett, mint a bátyjé. A kisebbik is komoly volt, de gyakrabban el-elnőtáztatott. Mintha a nagyobbik testét fájditná, lelkét égetné valami, amire nincs, ír, nincs balzsam, amit még Topogók szeretete, meg a munka sem tud meggyógyítani...

Bandi is kerülte a játékokat. Egészen elidegenedtek a pajtásoktól. Topogók örültek ennek, mert a hozzájuk való vonzódásnak tulajdonították. A falu azonban nem nézte jó szemmel, hogy a «pesti gyerekek» elkülönítik magukat az ő gyerekeiktől. Mondták is váltig a rossz nyelvek:

— A pesti gyerekből sohasem lesz falusi, az mind úr akar lenni! Csak aztán meg ne bánja Topogó a jószágát...!

S mintha igazra lett volna a pletykának. Topogó Gábor szive sokszor elszomorodott, hogy Karcsi, az «elsőszülött» inkább a kecsence padkán búvik meg s olvas, minthogy inkább a ház körül nézne tennivaló után. Nem úgy Bandi: januáriusi fagyban is ingujjra vetkőzve hasította a tuskót, szántás-vetés idején egész nap a földeken dolgoztatott s a csikókat úgy hajtotta, hogy öröm volt nézni.

A két gyerek, bármennyire ellentétes is volt a gondolkodásuk, egymást igen szerette. Ha idejük volt, elmélyedve beszélgettek a jövőről, de sohasem a — multról.

Valahogy érezték, hogy ők — egyek, Topogók — mások s hogy miért van ez így?... nem kérdezték egymástól soha. Ez volt a mult. Életük történetének kezdetét tudatlanságuk sötét fátyola takarta el. De rajtuk is erőt vitt az ismerni vágyás. Igen! Tudni akarták: miért kell nekik itt lenni, miért nem keresi őket az a két jószágos arc, az a két ember, aki az ő igazi apjuk, anyjuk, akikre ők, csak mint álmokképekre emlékeznek.

Lelkük beszélt, de sokszor érthetetlenül előtűnt.

Bandi emlékezett, hogy egyszer a jó Bercsy tisztelendő úr, amikor a püspök úr ott volt a templomban, rájuk mutatott s azt mondta a püspök úrnak:

— Az én kis árváim!

Sokszor eszébe jutott ez a megjegyzés, de nem értette meg egészen.

Most is a ház előtt ül a két testvér. Vasárnap van. A litániának vége. Topogók a szomszédban vitatják meg a világi forgásának dolgát.

Bandi félve kérdi bátyját, talán az többet tud:

— Mond, Karcsi, miért hívnak minket Miskeynek, mikor az édesapánk Topogó Gábor és mindenkit úgy hívnak a faluban, ahogyan az édesapját?

Karcsi szeretettel tette kezét Bandi vállára, ránézett szomorúan s csendesesen mondotta:

— Mert mi, Bandikám, árvák vagyunk!

— Árvák...! — s a kisebbik részéről itt már meg is akadt a kérdézősködés. Nem tudta, hogyan kérdezze meg, amit tudni szeretne s gyerekes is kérdezni: «miért vagyunk mi árvák?»

Karcsinak is éppen ez a kérdés: «miért vagyok árva» —

nyomta a lelkét. Tudni akarta, miért, hogyan veszítette el szüleit. Fájtna neki ez a rettenetes titok, amiről mindenki hallgat s amiről érdeklődni nem mer. Almaiban gyakran lát két arcot, amint ráhajolnak, csókolják, ő kimondhatatlanul boldog — s mikor újraébred, a szive még jobban fáj s mind erősebb benne a vágy: elmenni, megkeresni a két szerető arcot, azt a két embert, kit a gyermek haló poraiban sem szűnhet meg szeretni!

III.

Karcsi tizennégyéves lett s Topogó most már komolyabban kezdett foglalkozni a gyerek jövőjével. Azt látta, hogy az «elsőszülött» szive nem hajlik az áldott föld felé, nem szereti az égető napot, a havas erdőt, látta, hogy Karcsi valóban nem született falusi gazdának.

Fájtna ez Topogónak, mert ő szerette a földet, szerette a munkát kinn az isteni természetben, ha rekkenő volt a nap heve, vagy ha megfagyott is rajta a verejték. Neki a föld az élete volt, úgy hozzátartozott, mint a két keze, amelyet ha elveszít, csonka, nyomorék, koldus lesz. Topogó Gábor úgy szerette volna, hogy a föld- és munkaszeretetet örökre hagyhatja Karcsinak. Úgy, mint minden gazdaember: a földdel együtt testálja az elsőszülöttre a földművelő szerszám megbecsülését.

S ha nem lehet így...? Topogó magyar szive megdobbant. Ugy fájtna belül valami, mint annak, akinek nincs ivadéka, vagy fia elbitangolt a nagyvilágba. Most érezte csak igazán, hogy a városi ember testében nem lüktethet a falu levegőjétől átítatott vér.

Hasította a megpihent földet s izmos karjával mind mélyebbre szorította az eke vasát, mintha lelke fájdalmát, a szeméből feltörni akaró könnyeket akarná mélyen az eltakart barázdába bujtatni, hogy sohasé lássa őket.

Bandi a Tüzeset, meg a Pompást biztatgatta, mellé meg már az aratók nótáját dúdolta:

Búza, búza, de szép tábla búza!
Kihajlik a váci országútra.
A tolmácsi legények aratják
S középebe kereszteltekbe rakják.

Nem látszott rajta, hogy fáradt. Birta a munkát, pedig hajnalban kezdtek s napnyugta még messze van. Ostorát vigan pattogtatja s kurjant is olykor. Csupa derű, öröm a gyerekek. Most odamegy Gábor gazdához s kérő szóval fordul feléje:

— Édesapám, szántani szeretnék!

Topogó nehéz gondolatokból ébred s mintha még mindig a másikon járna az esze, kissé szomorúan feleli:

— Nem *neked* való az, fiam!

— Megpróbálok, édesapám, hiszen én is gazda leszek, már csak meg kell tanulnom ezt is. Meg aztán édesapám fáradt lehet...

Topogónak jólestek a szavak. A gyerek vállára tette a kezét s mintha új, kedves gondolatok szállták volna meg, magához vont Bandit s most már jobb kedvre derülve mondotta:

— Hát fogd meg az ekaszarvát! S nézz szét, fiam, ezen a szép fekete táblán. Lásd ez is olyan, mint te, fiam, mikor kicsi voltál. Ez a föld is szeretetet kíván. Olyan, mint a gyerek... szeretni, gondozni, ápolni kell s akkor ő is szereti azt, aki gondjaiba veszi. Meghálálja, fiam... nem úgy, mint a gyerek...

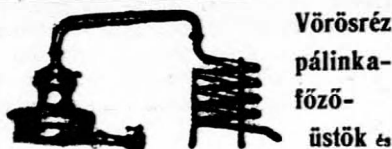
Topogó megint csak az «elsőszülöttre» gondolt. Hiába, mégis az nőtt inkább a szívéhez s úgy érezte, hogy neki már csak egy gyereke van, a másik, akire támaszkodni akart, megtárgadta őt.

Bandi megértette édesapja szavait, de egy pillanatilg várt még, miért szakadt meg a szó ajkán. Már sok havas, sok napos időn át kísérte nevelőatyját munkáján s gondolkodása egy lett az öreg emberével. Topogó komolysága rája

is hatott s mindinkább érezte, hogy élete itt fogja megtalálni a boldogságot, ahol ez az öregember volt szorgos, gondos és — boldog.

(FOLYTATJUK.)

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám: minden előreléggel, szorosan a megállapított jutalékért életem a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lóczy-u. 19.

**Vörösréz
pálínka-
főző-
üstök és**

vörösréz mosóüstök raktáron mindenféle kivitelben
Máthé András rézműrágyár. Ujpest, Károly-
utca 11. Nyugatiúti villamossal. Telefon: 140-06.

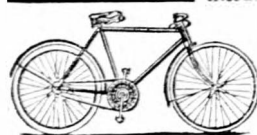

MRAVKÓ JÓZSEF
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Eltávolít mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

KERÉKPÁR ALKATRÉSZEKET

friss külső-belső gummikát,

Árjegyzék ingyen.

József-körút 41.sz.

**Egy
darabból
Kalapált**

**vörösrézüstök
és permetezők**

(Vermorel rendszer) legjutányosabban kaphatók
NAGY IGNÁC cégnél
Budapest, Károly-körút 9. szám.
Alapítattott 1884. Telefon: József 115—15.

**Hangszerek
és
gramofonok**
engedményes árban
HANGSZER-OTTHON
Fekete Mihály-nál
Budapest, József-körút 9. szám.

**Ékék, ekealkatrészek,
boronák, kapálóékék, fűkaszalók,**

marókrakó és kévekövő aratógépek,
lőgeréblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szeresám a

„**HANGYA**“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

**Pálínka-főző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR**

szab. Balaton-, Turul-
és Vermorel-rendszerű
szőlőpermetezők
székénegzők, hűti és egy-
kezes kézporszórogatók a legol-
csóbb gyártáson beszeresetők
SZONTÁGH PÁL rézmű-
rágyár (Cégtőlők Terényi Samu)
Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

Ruházati

szükségletét

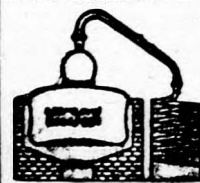
legelőnyösebben a
„**HANGYA**“
vidéki szövetkezeteiben
szerezheti be.

BRILLIÁNSOKAT,
gyöngyök, égyésmetall bérleti árképeben van
Széky Emília Hírd. Tel.: József 108—88
(Fővárosi templom m.)

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Biróság“ által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákoss-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégvezető: Daniel Nándor.)

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeször-
dékét, mosóüstöket,
valamint tejgazdasági
eszközöket készít és
raktáron tart

Szemenyel Lajos
Rézműves, ószozó és gép-
máshelye Budapest, IX.,
Remeo-utca 34. szám.

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek

Egyedüli
gyártója:

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII., ker., Üllői-út 48/27. szám.
Árjegyzék ingyen és bérmentve!
Rosszadósák ellen kétszer kitérnyezett fűskés-
sodrony kilója 400 korona.

**A
MEZŐGAZDASÁG
ALAPELVEI**

TEKINTETTEL
A MAGÁN- ÉS KÖZGAZDASÁGRA

Írta: Dr. BERNÁTSKY JENŐ egyetemi m.-tanár.
A többtermelés szolgálatában íródott ez a könyv.
Tartalma: A gazdálkodás célja, termelés, többterme-
lés, a mezőgazdasági termelés tényezői, gazdasági
üzemtan, gazdasági üzletvitel, birtoklási rendszerek,
munkáltatási rendszerek. — Az Athenaeum kiadása.

Ára félárral és forgalmi adóval
2000 korona.

Szakorvos rendelő vér- és nemibeteg
részére. Egészségtan- és
Rendelés egész nap,
VII., Rákoss-út 22. sz., I. em. 1. (Rákossai szomb.)

GŐZEKE

Fowler (Fauler) 1878-beli gyárt-
mány, azonnal munkába állít-
ható, kitűnő karban, 7 1/2 lég-
körös azonnal kapható gabo-
na törlesztésre is. — Cím:

Kellner Antal és Fia

Budapest, Berliini-tér 4.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevré- és
szőcs-bőrből a legjutányosabb napl árukat szerezhetők be a

„**HANGYA**“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

MUNKÁSCIPŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.